

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง
จังหวัดยะลา

Emotional Quotient of School Administrators in Islamic Private Schools
Mueang District Yala Province.

อิสกัญดาร์ โตะมะ^{1*} และตรีภูมินทร์ ตรีตรีศวร²

Iskandar Tohma^{1*} and Tripumin Tritrishual²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Master Degree, Department of Educational Administration, Faculty of Educational and Liberal Arts,
Hatyai University.

² อาจารย์, หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์,
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Teacher, Department of Educational Administration, Faculty of Educational and Liberal Arts,
Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: Secret_2ne1@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 265 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเคร์จซี และมอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .926 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในภาพรวม และทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้คือ ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการมีทักษะทางสังคม ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ตามลำดับ

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายด้านการมีทักษะทางสังคม และรายด้านการจูงใจตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

3. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและทุกรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวม และในรายด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, ผู้บริหารโรงเรียน, โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

Abstract

This research were to study and compare emotional quotient of school administrators in Islamic private schools Mueang district Yala province based on opinions of administrators and teachers classified by gender, educational background and work experience. The sample group was 265 administrators and teachers working in private Islamic schools in Muang District, Yala Province for the academic year 2017. The sample size was determined by using the Krejcie and Morgan tables, then using a multi-stage sampling method. The instrument used was a rating questionnaire with a Cronbach's Alpha Coefficient of .926. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results of the research can be summarized as follows:

1. The emotional intelligence of the Islamic private school administrators in general and in all areas was at a high level. Sorting the mean in descending order is self-motivation social skills self-control self-realization and understanding the feelings of others respectively.

2. Executives and teachers of different genders the opinions on the emotional intelligence of the administrators of the private Islamic schools, overall and in aspects not different except for social skills and individual aspects of self-motivation the difference was statistically significant at the .05 and .01 levels, respectively.

3. Administrators and teachers with different educational background there were opinions on the emotional intelligence of the administrators of the private Islamic schools, overall and in all aspects were not different.

4. Executives and teachers with different work experience There were opinions on the emotional intelligence of the administrators of the private Islamic schools as a whole and on the self-realization aspects. The difference was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Emotional Quotient, School Administrators, Islamic Private Schools

บทนำ

โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญในการนำนโยบาย หลักสูตร แนวปฏิบัติอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติ ผลของการจัดการศึกษาจะเกิดขึ้นที่โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ และมีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการศึกษาที่จะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทและความสำคัญต่อการดำเนินงานให้เกิดความร่วมมือของบุคลากรในฐานะผู้ควบคุม บังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมาย (จันทรานี สงวนนาม, 2551, น. 121) การที่ผู้บริหารจะทำให้เกิดความร่วมมือของบุคลากรในการปฏิบัติงานได้นั้นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน มีความสามารถบริหารทั้งงานและคน การแสดงออกกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามคำสั่งด้วยความพึงพอใจ ซึ่งในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารยุคใหม่ที่จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ นอกจากสติปัญญาและความเชี่ยวชาญแล้ว จำเป็นต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถบริหารจัดการตนเองและความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ (Daniel Goleman, 1998, p. 38 อ้างถึงใน ธีรรัตน์ รัสมิ, 2556, น. 2)

ความฉลาดทางอารมณ์เป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมและมีความอดทนในการแก้ปัญหา มีความอดทนต่อการเรียนรู้สิ่งที่ยาก ทำให้การปฏิบัติงานในองค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น รวมถึงมีความสำคัญและความจำเป็นต่อบุคคลในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสร้างสรรค์ มีความสุข ประสบความสำเร็จและเป็นผู้ที่มีคุณค่าก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น (แดนน์ จิล แพลโดย ธนะ เอี่ยมอนันต์, 2549, น. 12) ในขณะที่สังคมปัจจุบัน มักจะมุ่งเน้นการพัฒนาความฉลาดด้านอื่นมากเกินไป เช่นสอนให้คนเก่ง ทำงานเก่ง หาเงินเก่ง จนหลงลืมพัฒนาความฉลาดทางด้านอารมณ์ไปจากการวิจัยพบว่า คุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญมากและจำเป็นต่อการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ คือคุณลักษณะทางด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ซึ่งผลการวิจัยระบุชัดว่าคุณลักษณะทางด้านความฉลาดทางอารมณ์มีความสำคัญมากกว่าคุณลักษณะด้านระดับสติปัญญาและความรอบรู้หรือความชำนาญ (สมุทร ชำนาญ, 2556, น. 93) ความฉลาดทางอารมณ์จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพการดำเนินการขององค์กรในทุกองค์กรที่

ประกอบด้วยบุคคลหลายประเภทและหลายตำแหน่งหน้าที่ แต่ละคนล้วนมีพฤติกรรม ความคิด ทักษะ และอารมณ์ที่ต่างกัน การเรียนรู้ที่จะบริหารอารมณ์และควบคุมอารมณ์จึงมีความสำคัญยิ่ง บุคคลผู้หวังความสำเร็จในการทำงานนอกจากจะฉลาดรู้ในการทำงานแล้ว ยังต้องฉลาดรู้ในอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น ความฉลาดทางอารมณ์เกื้อหนุนการยอมรับ เสริมสร้างสัมพันธภาพในการทำงานระหว่างกันมากขึ้น นอกจากนี้บุคคลยังมีตำแหน่งสูงขึ้นในองค์กร ความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ก็ยิ่งสูงขึ้นตามตำแหน่งนั้นทั้งนี้เพราะการมีทักษะและความเข้าใจทางอารมณ์ จะเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนความคิดและการตัดสินใจตลอดจนการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น (ญานินท์ ชิวสุชถาวร, 2555, น. 2) ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์จึงเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความต้องการและทิศทางการพัฒนา บางประการที่แตกต่างจากโรงเรียนปกติ บริบทของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามย่อมอยู่ภายใต้บริบทและโลกทัศน์แบบอิสลาม ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาที่มีทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษา ภายใต้บริบทของการจัดการศึกษาและการบริหารที่มีเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (อาเรฟ หะยีหามะ, 2554, น. 5) แม้ว่าการจัดการศึกษาทุกระดับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในแต่ละโรงเรียนสามารถดำเนินการบริหารได้ตามบริบทของตนเองแต่ยังประสบปัญหา โดยเฉพาะหากพิจารณาจากคุณภาพการศึกษาเอกชนที่ผ่านมายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามีความสามารถและสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการ การขาดแคลนครู ในขณะที่เดียวกันครูยังมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากภาระงานสอน ส่วนการพัฒนาครูก็ยังคงขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ตลอดจนการขาดแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2557, น. 48) อีกทั้งในส่วนของนโยบายของรัฐ ดูเหมือนจะส่วนทางกับการปฏิบัติ กล่าวคือ รัฐมีนโยบายส่งเสริมบทบาทการศึกษาเอกชนในการร่วมกันจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภทให้มากยิ่งขึ้น แต่ในทางปฏิบัติรัฐได้ขยายโรงเรียนของรัฐในด้านปริมาณและระดับชั้นเรียน รวมถึงเปิดรับนักเรียนหลายรอบ ทำให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียนเอกชนและผู้บริหารการศึกษาอย่างมาก ตลอดจนการเรียกบรรจุครูของส่วนราชการนั้น ทำให้ครูที่สอนได้ลาออกไปรับราชการกลางเทอมเป็นส่วนใหญ่ และในส่วนของครูปัจจุบันสวัสดิการที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์นั้น ยังไม่สามารถจูงใจครูให้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนได้นาน เมื่อเปลี่ยนครูบ่อยกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนย่อมขาดประสิทธิภาพ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนต้องปรับเปลี่ยนแผนงานให้เหมาะสม (สมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์, 2549, น. 8) ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ เนื่องด้วยเกี่ยวข้องโดยตรงกับบุคลากรในโรงเรียนอย่างชัดเจน ผู้บริหารจะต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ที่เหมาะสม จะช่วยให้การควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดผลสำเร็จดียิ่งขึ้น สามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ทำในสิ่งที่ตนต้องการได้ รู้จักใช้คนและครองใจคน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนให้มีความเจริญงอกงามขึ้นมาได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก, 2555, น. 1-2)

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของโกลแมน (Goleman, 1998) ว่าในกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีระดับความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับใด เพื่อนำผลการวิจัยนี้มาเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้บริหารโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยศึกษาตามแนวคิดของโกลแมน จำนวน 5 องค์ประกอบ (Goleman, 1998) โดยแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามกรอบแนวคิดในการวิจัยรายละเอียดดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไป
1. เพศ
1.1 ชาย
1.2 หญิง
2. วุฒิการศึกษา
2.1 ปริญญาตรี
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
3.1 ประสบการณ์ ต่ำกว่า 5 ปี
3.2 ประสบการณ์ 5 - 10 ปี
3.3 ประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
1. การตระหนักรู้ในตนเอง
2. การควบคุมตนเอง
3. การจูงใจตนเอง
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
5. การมีทักษะทางสังคม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 13 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,023 คน รวมทั้งสิ้น 1,036 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเคร็จซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 43-44) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนจำนวนทั้งสิ้น 278 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 13 คนและครูผู้สอนจำนวน 265 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น 2 ขั้นตอน (Two Steps Random Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เลือกผู้บริหารที่มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โรงเรียนละ 1 คน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มเฉพาะครูผู้สอนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน แบบแบ่งชั้นภูมิชนิดสัดส่วนตามจำนวนของครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และประยุกต์จากแบบสอบถามของสุรียัพร รุ่งกำจัต (2556) โดยศึกษาตามแนวคิดของโกลแมน จำนวน 5 องค์ประกอบ (Goleman, 1998) ประกอบด้วยข้อคำถามตามเนื้อหาของแต่ละด้าน จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อตั้งแต่ 0.67-1.00 ขึ้นไป ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณาทุกข้อ ตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น.64) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ .926

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาพรวม และรายด้าน แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาพรวม (n = 278)

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การตระหนักรู้ในตนเอง	4.02	.55	มาก
2. การควบคุมตนเอง	4.03	.53	มาก
3. การจูงใจตนเอง	4.27	.57	มาก
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.71	.50	มาก
5. การมีทักษะทางสังคม	4.05	.60	มาก
รวม	4.02	.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D.= .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อยู่ในระดับมากเช่นกันสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจูงใจตนเอง ($\bar{X}=4.27$, S.D.= .57) ด้านการมีทักษะทางสังคม ($\bar{X}=4.05$, S.D.= .60) ด้านการควบคุมตนเอง ($\bar{X}=4.03$, S.D.= .53) ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ($\bar{X}=4.02$, S.D.= .55) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ($\bar{X}=3.71$, S.D.= .50) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 2-7

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ชาย		หญิง		t	p
	n=91		N=187			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การตระหนักรู้ในตนเอง	4.08	.44	3.99	.60	1.39	.164
2. การควบคุมตนเอง	3.96	.44	4.07	.56	1.54	.104
3. การจูงใจตนเอง	4.12	.64	4.34	.51	2.79**	.006
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.71	.43	3.70	.53	.111	.912
5. การมีทักษะทางสังคม	4.15	.57	4.00	.61	2.01*	.044
รวม	4.01	.43	4.02	.41	.225	.799

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 , **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายด้านการมีทักษะทางสังคม และรายด้านการจงใจตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ป.ตรี n=251		สูงกว่าป.ตรี n=27		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. การตระหนักรู้ในตนเอง	4.01	.55	4.08		
2. การควบคุมตนเอง	4.04	.52	4.01	.58	.293	.770
3. การจงใจตนเอง	4.27	.57	4.31	.55	.412	.681
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.71	.49	3.69	.56	.221	.825
5. การมีทักษะทางสังคม	4.06	.60	3.96	.64	.769	.443
รวม	4.02	.42	4.01	.46	.074	.941

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ต่ำกว่า 5 ปี n=151		ระหว่าง 5-10 ปี n=88		10 ปีขึ้นไป n=39	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	1. การตระหนักรู้ในตนเอง	4.08	.59	3.89	.48	4.08
2. การควบคุมตนเอง	4.08	.53	3.92	.54	4.12	.53
3. การจงใจตนเอง	4.34	.51	4.19	.64	4.18	.57
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.75	.53	3.63	.44	3.71	.50
5. การมีทักษะทางสังคม	4.12	.62	3.94	.58	4.02	.60
รวม	4.07	.42	3.92	.43	4.02	.36

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ คือ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ($\bar{X} = 4.07, S.D. = .42$) รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี ($\bar{X} = 4.02, S.D. = .36$) และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี ($\bar{X} = 3.92, S.D. = .43$) อยู่ในระดับท้ายสุด

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครู	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. การตระหนักรู้ในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.05	1.02	3.35*	.036
	ภายในกลุ่ม	275	84.28	.306		
	รวม	277	86.34			
2. การควบคุมตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.618	.089	2.91	.056
	ภายในกลุ่ม	275	76.44	.278		
	รวม	277	78.06			
3. การจูงใจตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.69	.845	2.63	.074
	ภายในกลุ่ม	275	88.36	.321		
	รวม	277	90.05			
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.731	.365	1.46	.234
	ภายในกลุ่ม	275	68.79	.250		
	รวม	277	69.52			
5. การมีทักษะทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.829	.914	2.50	.083
	ภายในกลุ่ม	275	100.26	.365		
	รวม	277	102.08			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.36	.684	3.85*	.022
	ภายในกลุ่ม	275	48.74	.177		
	รวม	277	50.11			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 5 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวม และในรายด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็น รายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe' ผลปรากฏ ดังตารางที่ 6-7

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe' ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	สูงกว่า 10 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 5 ปี	4.077		.157*	.050
ระหว่าง 5-10 ปี	3.920			.105
สูงกว่าแต่ 10 ปีขึ้นไป	4.026			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 6 เมื่อทดสอบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานเป็นรายคู่โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe' ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน รายด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	สูงกว่าแต่ 10 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 5 ปี	4.080		.183*	.009
ระหว่าง 5-10 ปี	3.897			.192
สูงกว่าแต่ 10 ปีขึ้นไป	4.089			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 7 เมื่อทดสอบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่รายด้านการตระหนักรู้ในตนเอง พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ได้ตระหนักถึงความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเองว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน จึงได้มีการพัฒนาตนเองด้านนี้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์ ดังที่ (วิลโลว์สัน แก้วจินดา, 2556, น. 17) กล่าวถึงความฉลาดทางอารมณ์ ว่าเป็นเรื่องที่จะการศึกษาและจิตวิทยา ให้ความสนใจและยอมรับในความสำคัญอย่างจริงจัง นักจิตวิทยาได้หันมาให้ความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ จากการศึกษาพบว่าคนที่คนเราจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความฉลาดทางสติปัญญาเพียง 20% ส่วนที่เหลือเป็นเรื่องของการเข้าสังคม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น การจัดการกับอารมณ์และความตึงเครียดซึ่งก็คือความฉลาดทางอารมณ์นั่นเอง สอดคล้องกับ Daniel Goleman (อ้างถึงใน ดุจรธรรม แก้วกิตติคุณ, 2549, น.16) ที่กล่าวถึงความฉลาดทางอารมณ์ ว่ามีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการทำงานเดี่ยวและกลุ่ม การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสังคมงานที่ง่าย ๆ คนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงสุดในกลุ่มจะให้ผลงานที่ดีกว่าคนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำสุดถึง 3 เท่างาน ที่ยากปานกลางคนที่มีความฉลาดนอกจากจะมีความฉลาดทางอารมณ์แล้วจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการใช้ศักยภาพของบุคลากรให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพิมใจ วิเศษ (2554, น. 105) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูอำเภอบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีแรงจูงใจ การมีทักษะทางสังคม การรู้จักตนเอง การเข้าใจผู้อื่น และการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง และสอดคล้องกับ สุพิชญา กะจะวงษ์ (2556, น. 73-76) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการจูงใจตนเอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นั่นแสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความฉลาดทางอารมณ์ด้านนี้อย่างชัดเจน อาทิ เช่น ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การมีความกระตือรือร้นในการทำงาน การมองว่าปัญหาทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ หรือการที่ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติที่ว่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจะเป็นประสบการณ์ที่จะช่วยให้การทำงานด้วยความระมัดระวังเพิ่มขึ้น เป็นต้น สอดคล้องกับ พรกนก กาติ๊บ (2555, น. 60) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 รายด้านการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง อยู่ในระดับมาก

ด้านการมีทักษะทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่มักเป็นผู้ที่สังคมให้การยอมรับ มีอีกบทบาทหนึ่งคือการเป็นผู้นำทางศาสนาอิสลาม มักมีโอกาสนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอยู่เสมอ ๆ ดังแนวคิดของ สุรียพร รุ่งกำจัต (2556, น. 19) ที่กล่าวถึงการมีทักษะทางสังคม เป็นความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สื่อสารกับผู้อื่นได้ สร้างความเข้าใจระหว่างกันได้ มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และทำให้ผู้อื่นมีความเต็มใจในการให้ความช่วยเหลือ สอดคล้องกับ ธิดารัตน์ รัตมี (2556, น. 96) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านทักษะสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก

ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนได้รับรู้และตระหนักถึงความรู้สึกอารมณ์ และความต้องการของตนเองได้อีกทั้งมีแนวปฏิบัติตนที่สะท้อนถึงความฉลาดทางอารมณ์ด้านนี้ เช่น การมีสติรู้เท่าทันความคิดของตนเองเสมอ การรู้ว่าขณะนั้นตนเองรู้สึกอย่างไร หรือการเข้าใจความรู้สึกของตนเองตลอดเวลาเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งผู้บริหารได้คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นอันเนื่องมาจากความรู้สึก หรืออารมณ์ที่แสดงออกมาจะกระทบต่อบุคคลอื่นซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน สอดคล้องกับ โกลแมน (Goleman, 1995, p. 84 อ้างถึงใน สร้อยกัญญา โปธิสมภาพวงษ์, 2557, น. 25) ที่อธิบายถึงการรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองรู้ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกนั้น ๆ และคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาได้สามารถจัดการกับความรู้สึกภายในตนเองได้มีความมั่นใจในตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและค่าของคนประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง การเป็นผู้ที่มีสติสามารถหยั่งรู้โดยการสำรวจตนเอง รู้ถึงความเป็นไปได้ของตนเองต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัว และความพร้อมของตนเองประกอบด้วย การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองรู้ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกนั้นและคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาได้ สามารถประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริงรู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง มีความมั่นใจในตนเองเชื่อมั่นในความสามารถ

และควมามีคุณค่าของตนเอง และสามารถจัดการกับความรู้สึกภายในตนได้โดยให้อยู่ในสภาพที่พอเหมาะพอดี

ด้านการควบคุมตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกเช่นการที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างมั่นคง เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานสามารถปรับเปลี่ยนความรู้สึกทางลบให้เป็นทางบวกได้ การทำความเข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตเป็นต้น สอดคล้องกับ โกลแมน (Goleman, 1995, p. 43 อ้างถึงในสมฤทัย คุ่มสกุล, 2559, น. 23-24) สนับสนุนว่า การรู้เท่าทันความรู้สึกตนเองเป็นหลักสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์คนที่รู้ว่าตนเองมีอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร ย่อมควบคุมทางเดินชีวิตของตนเองได้ สอดคล้องกับสร้อยกัญญา โปธิสมภาพวงษ์ (2557, น. 96) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้านการควบคุมตนเอง อยู่ในระดับมาก

ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับท้ายสุด ซึ่งการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเป็นตัวช่วยส่งเสริมความสามารถของผู้อื่น เป็นการประสานความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นนั้นย่อมเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของตัวผู้บริหารแต่ละท่านเอง ดังที่ ลีโอ บุสคาเกลีย (Leo Buscaglia, 2001, p. 74 อ้างถึงใน อาทิตย์ ประชาเรืองวิทย์, 2548, น. 82) กล่าวว่า เมื่อเรามีความเห็นอกเห็นใจ เราจะมองโลกอย่างที่มีนัยเป็นจริงมากขึ้น มีความยืดหยุ่นมากขึ้นและเรียกร้องน้อยลง ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงและความผิดพลาดของมนุษย์ได้ คุณสมบัติเหล่านี้จะทำให้คนรอบข้างเป็นตัวของตัวเองและแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของเขาออกมามากขึ้น ความเห็นอกเห็นใจนั้นเป็นลักษณะนิสัยที่ต้องอาศัยความอดทน การให้อภัยและการมีจิตใจดีงามนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากที่ต้องมีและเมื่อเราเลือกที่จะมีความเห็นอกเห็นใจกันแล้วเราจะไปเพิ่มความเคารพในตัวเองให้กับคนอื่นโดยไม่รู้ตัว สอดคล้องกับสมฤทัย คุ่มสกุล (2559, น. 67) ได้วิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 รายด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ภาพรวม ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ ดฤชวรรณ แก้วกิตติคุณ (2549, น. 73) ได้วิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชนอำเภอบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต พบว่าความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชนที่มีเพศต่างกัน ผู้บริหารที่เป็นเพศชายกับเพศหญิง มีความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ธรรมรัตน์ ธรรมพุทธวงศ์ (2551, น. 72) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์

ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ส่วนรายด้านการมีทักษะทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านการจงใจตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สมฤทัย คุ่มสกุล (2559, น. 67) พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและทุกรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับดุษฎีวรรณ แก้วกิตติคุณ (2549, น. 73) ได้วิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชน อำเภอบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวม และในรายด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ สมฤทัย คุ่มสกุล (2559, น. 67) ได้วิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน รายด้านด้านการควบคุมอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการควบคุมอารมณ์มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี และต่ำกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

- จันทรานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ญาณินท์ ชิวาสุขถาวร. (2555). *การศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์และความฉลาดทางอารมณ์ ที่มีผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ในมูระพัฒนสินจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

ดฤชวรรณ แก้วกิตติคุณ. (2549). ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน อำเภอบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

ธนะ เอี่ยมอนันต์. (2549). EQ ดีใน 7 วัน กรุงเทพฯ: บิสิต.

ธรรมรัตน์ ธรรมพุดวงค์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ผู้บริหารสถานศึกษา กับบรรณารักษ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

ธิดารัตน์ รัสมิ. (2556). ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พิมพ์ใจ วิเศษ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูอำเภอบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

พรกนก กาศิ๊บ. (2555). ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

วีไลลักษณ์ แก้วจินดา. (2556). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

สมุทรา ชำนาญ. (2556). ภาวะผู้นำทางการศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ระยอง: พี.อาร์. การพิมพ์.

สุพิชญา กะจะวงษ์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

สุรีย์พร รุ่งกำจัด. (2556). ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของสถานศึกษา อำเภอองครักษ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

สมจินตนา ภัคดีศรีวงศ์. (มกราคม, 2549). บทสัมภาษณ์เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน, 7(57).8-9.

สร้อยกัญญา โภธิสมภาพวงษ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2557). แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. (2555). รายงานการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2556. นครนายก : สำนักงาน

อาทิตย์ ประชาเรืองวิทย์. (2548). เกิดมาเพื่อรัก. กรุงเทพฯ: ต้นไม้.

อาเรฟ หะยีหามะ. (2554). คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.

Goleman, D. (1998). *Working with emotional intelligence*. New York: Bantum Books